

24.10.2008

Dnro 371/70/700-07

Helsingin kaupunki

Khs dnro	371-70-700-07
Stn dnro	
Saap./Anl.	27-10-2008

SUURTEN KAUPUNKISEUTUJEN JOUKKOLIIKENTEEN VALTIONAVUSTUKSEN KÄYTTÖ PÄÄKAUPUNKISEUDULLA VUONNA 2009

Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteelle on esitetty valtion talousarvioehdotuksessa uutta avustusta vuodesta 2009 alkaen. YTV:n ja kuntien yhteistyöryhmässä on valmisteltu joukkoliikenteen kehitystoimenpiteitä, joihin avustusta haetaan. Vuonna 2009 YTV-alueelle suunnattua 3,6 miljoonan euron tukea esitetään käytettäväksi lipunhintojen subventointiin, poikittaisliikenteen tarjonnan kehittämiseen sekä lähijunaliiikenteen asemien sosiaalisen turvallisuuden parantamiseen.

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2009 esitetty suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen valtionavustuksen kokonaissumma on 5 miljoonaa euroa ja sen jakoperusteena asukasmäärä, jolloin YTV-alueelle tuleva avustus on noin 3,6 miljoonaa euroa. Helsinki on päättänyt suunnata omasta tukosuudesta kolmasosan seutuliiikenteeseen, joten YTV:n talousarvioesityksessä käsiteltävä avustus on noin 2,2 miljoonaa euroa.

Paikallisliikenneliiton hallitus on antanut Liikenne- ja viestintäministeriölle tuensaajakaupunkien sopiman ehdotuksen, että avustuksen jako-osuuksien laskennassa otettaisiin huomioon asukasmäärän lisäksi 50 % painolla kaupunkien oman joukkoliikenteen tukirahoituksen suuruus. Tällä tavalla laskettuna pääkaupunkiseudun avustus olisi suurempi.

Mikäli talousarvioehdotuksen mukainen avustus hyväksytään eduskunnan käsittelyssä, tuki tulee haettavaksi tammikuussa 2009. Liikenne- ja viestintäministeriö on ilmoittanut haluavansa kultakin tukeen oikeutetulta kaupunkiseudulta yhden yhteisen hakemuksen.

Lipunhintojen subventointi

Pääkaupunkiseudun tukihakemukseen soveltuvista kehitystoimenpiteistä on valmisteltu pääkaupunkiseudun kuntien työryhmässä yhteinen esitys. Valmistelussa kaikki kunnat ovat kannattaneet avustuksen käyttämistä lipunhintojen alentamiseen, mikä tarkoittaa käytännössä tariffien korotuspaineiden hillitsemistä.

Joukkoliikenteen tuotantokustannusten erittäin nopean nousun vaikutus vuonna 2008 on jopa 20 miljoonan euron suuruusluokkaa, eli valtiontuen vaikutus jää tähän verrattuna vähäiseksi. Lipunhinnan kysyntäjoustovaikutuksen takia avustuksella voidaan kuitenkin osaltaan torjua matkustuksen vähene- mistä ja turvata joukkoliikenteen kilpailukykyä.

24.10.2008

Dnro 371/70/700-07

Ehdotus lippusubventiosta on kuntien lausuntojen perusteella muodostunut seuraavanlaiseksi (alennusprosentit ilmoitettu verrattuna palvelutaso- ja rahoitussuunnitelman lausuntopyynnössä esitettyihin lipunhintoihin):

- Seutulippujen hintaa alennetaan kausilipuissa 1,1 % ja arvolipuissa 1,3 %, arvioitu subventiotarve yhteensä 813 000 euroa.
- Vantaan tukiosuudesta suunnataan valtaosa sisäisten lippujen alennukseen, jotta eroa muiden kuntien lipunhintoihin saadaan pienennettyä. Esitetty alennus on 6,8 % kausilipuissa ja 6,7 % arvolipuissa. Subventiotarve on noin 400 000 euroa.
- Espoon sisäisten lippujen hintaa alennetaan vastaavasti kuin Helsinki on päättänyt omien sisäisten lippujensa osalta, jotta hinnat pysyvät yhdenmukaisina. Tällöin Espoon ja Kauniaisten sisäisiin kausilippuihin tehdään 0,9 % alennus ja arvolippuihin 2,7 % lisäalennus. Subventiotarve on noin 149 000 euroa.

Kolmen ja kahden vyöhykkeen lähiseutulippujen hintoihin esitetään seutulippua vastaavia alennuksia, jotta vyöhykehinnottelu säilyy yhdenmukaisena. Tämän alennuksen kattamiseen tarvitaan lisäsubventiota Keravalta noin 39 000 euroa ja Kirkkonummelta noin 26 000 euroa. Vuonna 2009 Kerava ja Kirkkonummi eivät vielä ole suurten kaupunkiseutujen valtionavustuksen piirissä, vaan saavat valtiolta edelleen nykymallin mukaista lipputukea ja voivat hakea siihen korotusta yhteisen lipunhintojen alennuspäätöksen perusteella. Lähiseutulippujen alennuksista seuraava subventiotarve YTV-kunnilta on Helsingiltä noin 17 000 euroa, Espoolta noin 12 000 euroa ja Vantaalta noin 7 000 euroa.

Taulukko Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuen vaikutuksesta lippujen hintoihin on liitteenä 1.

Ehdotuksen mukaiset lipunhintojen alennukset ja niiden vaikutus lipputuloihin on sisällytetty talousarvioesitykseen vuodelle 2009. Lipunmyynnin mahdollista kasvua alennusten hintajoukon seurauksena ei ole huomioitu lipputuloennusteissa.

Sosiaalinen turvallisuus lähijunaliikenteessä

Sosiaalisen turvallisuuden parantaminen erityisesti rautatieasemilla ja sen vaikutus liityntäliikenteen toimintaedellytyksiin on myös kuntien kannattama avustuskohde. Esityksen mukaan vuonna 2009 YTV ostaisi VR:n palvelusopimuksen perusteella 290 000 eurolla lisää lähijunissa ja asemilla iltaisin ja viikonloppuisin liikkuvien turvapartioiden palveluja, jotka suunnattaisiin kuntien tukiosuuksien mukaisesti lähinnä rantaradalle. Helsinki lisää omasta tukiosuudestaan myös metron ja raitioliikenteen vartiointia.

24.10.2008

Dnro 371/70/700-07

Liikennetarjonnan kehittäminen erityisesti poikittaislinjoilla

Liikennetarjonnan kehittämisessä tärkeimmiksi toimenpiteiksi on katsottu poikittaisliikenteen parantaminen ja uusien alueiden joukkoliikennepalvelut. Vuoden 2009 valtionavustusta esitetään suunnattavaksi lisäyksiin linjalla 550 (Jokeri) 360 000 euroa, linjalla 506 (Tiedelinja) 95 000 euroa ja Espoon sisäiselle uudelle poikittaislinjalle 46 noin 150 000 euroa. Tuki kohdistuu kuntaosuuksiin linjakohtaisten kustannusjakoprosenttien mukaisesti. Helsinki on päättänyt käyttää sisäisen liikenteen tukiosuuttaan uuden linjan 56 perustamiseen sekä lisäyksiin linjoilla 51, 52, 52A, 59 ja 78 yhteensä noin 490 000 euroa.

YTV:n hallitus päätti 24.10.2008 pitämässään kokouksessa, että

- YTV valmistelee suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen valtionavustuksen hakemuksen pääkaupunkiseudulle vuonna 2009 ehdotuksen mukaisesti
- valtionavustus kohdistetaan esitettyjen toimenpiteiden kuntakohtaisiin kustannusosuuksiin ehdotuksen mukaisesti
- vuoden 2009 talousarvioesityksessä lippujen hinnat esitetään ehdotettujen valtionavustuksella rahoitettavien alennusten mukaisina
- YTV kannattaa valtionavustuksen jakoperusteeksi kaupunkiseutujen välillä Paikallisliikenneliiton ehdotuksen mukaista laskentamallia, jossa otetaan huomioon kaupunkien oma tukirahoitus joukkoliikenteelle

Lisätietoja antaa joukkoliikenteen tietojärjestelmä vastaava Kimmo Sinisalo, puh. 156 1496.

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV)

Liikenne

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Niilo Järviluoma
liikennejohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Reijo Mäkinen
yksikön päällikkö

LIITTEET

1. Taulukko Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuen vaikutuksesta lippujen hintoihin
2. Taulukko avustuksen kohdistamisesta toimenpiteisiin

TIEDOKSI

YTV:n kirjaamo

Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuen vaikutus lippujen hintoihin

(taulukossa lippulajit, joiden hintoja on alennettu tuen johdosta)

	Hinta 2008	Hinta 2009 ennen tukea	Muutos% 2008 hintaan	Hinta 2009 tuen jälkeen	Muutos% 2008 hintaan	Muutos euroa	Muutos %-yksikköä
Seutuliput							
PKS ja Lähiseutu 2							
Arvolippu, aikuinen	3,23	3,40	5,3 %	3,36	4,0 %	-0,04	-1,3 %
Kausilippu, aikuinen							
- 14 pv perushinta	43,40	44,5	2,5 %	44,10	1,6 %	-0,40	-0,9 %
- lisäpv hinta	2,47	2,55	3,2 %	2,52	2,0 %	-0,03	-1,2 %
Hinta 30 pv kohdalla	82,90	85,30	2,9 %	84,40	1,8 %	-0,90	-1,1 %
Korotus keskimäärin 1)			3,9 %		3,0 %		-0,9 %
Sisäiset liput							
Espoo, Kauniainen							
Kerava, Kirkkonummi							
Arvolippu, aikuinen	1,82	1,70	-6,6 %	1,65	-9,3 %	-0,05	-2,7 %
Kausilippu, aikuinen							
- 14 pv perushinta	22,40	22	-1,8 %	21,80	-2,7 %	-0,20	-0,9 %
- lisäpv hinta	1,28	1,25	-2,3 %	1,24	-3,1 %	-0,01	-0,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	42,80	42,00	-1,9 %	41,60	-2,8 %	-0,40	-0,9 %
Korotus keskimäärin 1)			0,2 %		-1,0 %		-1,2 %
Vantaa							
Arvolippu, aikuinen	2,10	2,19	4,3 %	2,05	-2,4 %	-0,14	-6,7 %
Kausilippu, aikuinen							
- 14 pv perushinta	25,20	26,20	4,0 %	24,50	-2,8 %	-1,70	-6,8 %
- lisäpv hinta	1,45	1,50	3,4 %	1,40	-3,4 %	-0,10	-6,8 %
Hinta 30 pv kohdalla	48,40	50,20	3,7 %	46,90	-3,1 %	-3,30	-6,8 %
Korotus keskimäärin 1)			3,8 %		-0,7 %		-4,5 %

1) Sis. kaikki lippulajit

24.10.2008

**VALTIONAVUSTUKSEN LASKENNALLINEN KOHDISTAMINEN ERI TOIMENPITEISIIN
JA ERI KAUPUNKIEN KUNTAOSUUKSIIN**

Toimenpiteet vuonna 2009, avustuksen käyttöosuus miljoonaa euroa

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Yhteensä
- PKS:n seutulippujen hintojen alennus	0,286	0,294	0,008	0,225	0,813
- Jokeri	0,249	0,089	0,001	0,021	0,360
- linja 506	0,071	0,019		0,005	0,095
Seutuliikenne PKS yhteensä	0,606	0,402	0,009	0,251	1,268
- sisäisten lippujen hintojen alennus		0,148	0,001	0,400	0,549
- Espoon sisäinen linja 46		0,152			0,152
Espoon ja Vantaan sis. liikenne yhteensä		0,300	0,001	0,400	0,701
Turvallisuus lähijunaliikenteessä	0,063	0,138	0,020	0,033	0,254
Lähiseutu 2 ja 3 lippujen hintojen alennus	0,017	0,012	0,000	0,007	0,036
Valtion avustus yhteensä	0,686	0,852	0,030	0,691	2,259